Migratie in cijfers en in rechten

2025 | Katern uit het jaarverslag

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Bevolking en bewegingen

© Viktor Toader

In deze katern focust Myria op ...

De bevolking op 1 januari 2024
Inwoners van België volgens hun nationaliteit (Belg of niet), volgens hun herkomst (nationaliteit bij de geboorte of nationaliteit van de ouders), volgens land van geboorte (België of het buitenland) | pg. **5**

Migratiebewegingen in 2023
Immigraties en emigraties van Belgen en van vreemdelingen naar en vanuit België | pg. **8**

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2023
Hoeveel vreemdelingen hebben er in 2023 een eerste verblijfstitel gekregen in België en voor welk motief? | pg. **13**

Statuutswijzigingen van derdelanders in 2023
Een nieuwe verblijfstitel voor een andere reden | pg. **16**

De buitenlandse bevolking verwijst naar de buitenlandse personen die op een bepaalde datum op een specifiek grondgebied aanwezig zijn. Het gaat om een "momentopname" van de bevolking op een tijdstip T.

De gekozen criteria om de bevolking te bestuderen kunnen uiteenlopend zijn: de eerste nationaliteit, de huidige nationaliteit, het geboorteland. Het eerste deel van deze katern gaat over **de bevolking in België volgens deze verschillende criteria** (de recentste gegevens hebben betrekking op 1 januari 2024).

Migratiebewegingen zijn de immigraties en emigraties van personen op het grondgebied in kwestie tijdens een bepaalde periode. Ze verwijzen dus veeleer naar een "film" van de bewegingen die zich bijvoorbeeld tijdens een jaar hebben voorgedaan.

In het tweede deel van deze katern worden die migratiebewegingen belicht via de geregistreerde **immigraties en emigraties** in het Rijksregister (RR).

In het derde deel van deze katern wordt er dieper ingegaan op de bevolkingsbewegingen via **het aantal eerste verblijfstitels** die aan vreemdelingen werden afgeleverd door de Dienst Vreemdelingenzaken. Voor die beide aspecten hebben de recentste gegevens betrekking op het jaar 2023.

Definitie van nationaliteitsgroepen

De landen van de EU-15 waren tot eind 2020 België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. De cijfers van de EU-15 hebben betrekking op de EU-15 behalve België. Sinds 1 januari 2021 heeft men het over de **EU-14**.

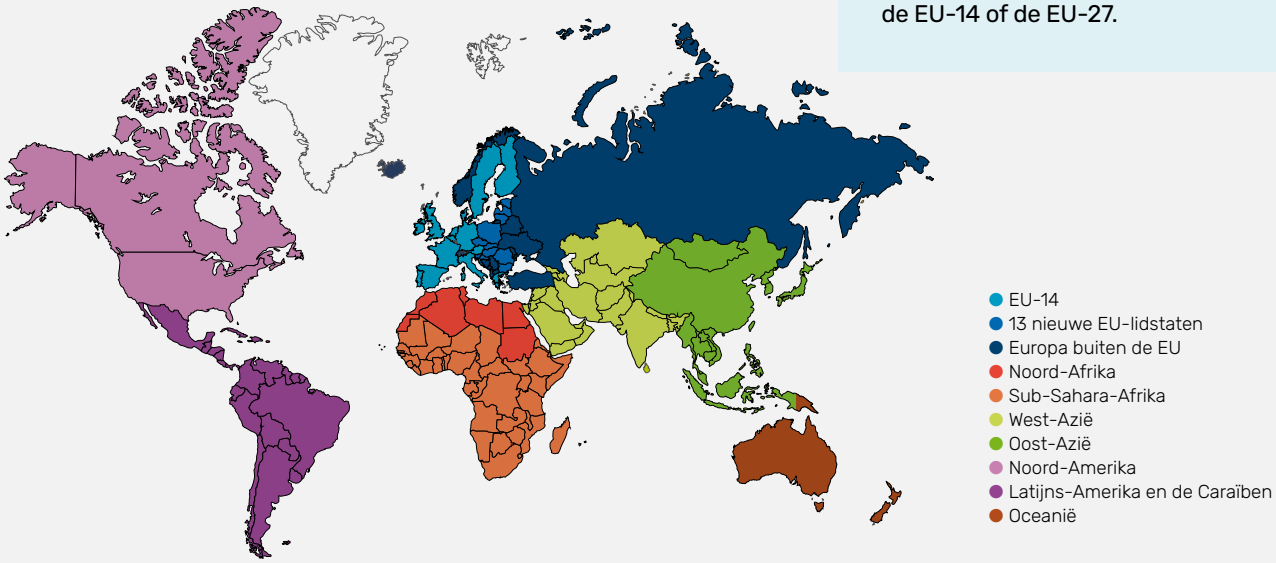
De **dertien nieuwe lidstaten** van de EU zijn: Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovakije, Slovenië en de Tsjechische Republiek.

Onder **derdelanders** vallen de personen uit alle andere landen ter wereld die niet tot de EU behoren. Binnen die groep wordt er soms een onderscheid gemaakt via het begrip **Europese landen buiten de EU**. Daarbij gaat het om Albanië, Andorra, Bosnië en Herzegovina, IJsland, Kosovo, Liechtenstein, Macedonië, Moldavië, Monaco, Montenegro, Noorwegen, Oekraïne, Rusland, San Marino, Servië, Turkije, Vaticaanstad, het Verenigd Koninkrijk, Wit-Rusland en Zwitserland.

Azië is onderverdeeld in twee subregio's: West-Azië en Oost-Azië. Oost-Azië stemt overeen met wat de Verenigde Naties de subregio's Oost-Azië (China, Korea, Japan, ...) en Zuidoost-Azië (Cambodja, Indonesië, Maleisië, de Filipijnen, ...) noemen. West-Azië omvat de subregio's Centraal-Azië (Kazachstan, Kirgizië, ...), Zuid-Azië (Afghanistan, Bangladesh, India, Iran, Pakistan, ...) en West-Azië (Armenië, Irak, Israël, ...).

Situatie van het Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk heeft de Europese Unie verlaten op 31 januari 2020. Er werd wel een overgangsperiode van 1 februari tot 31 december 2020 overeengekomen, waarin de Europese wetgeving inzake vrij verkeer van EU-burgers volledig van toepassing bleef, ook al was het Verenigd Koninkrijk geen EU-lidstaat meer. Tegen deze achtergrond wordt het Verenigd Koninkrijk in de verschillende katernen van dit verslag opgenomen in de EU-15/EU-28 tot en met 31 december 2020. Voor de statistieken die beschikbaar zijn vanaf 1 januari 2021 wordt het Verenigd Koninkrijk tot de derde landen gerekend. De EU verwijst dan naar de landen van de EU-14 of de EU-27.

Bevolking

De bevolking in België: nationaliteit en herkomst

De totale bevolking in België op 1 januari 2024 kan in drie componenten worden opgesplitst:

Belgen van Belgische herkomst (7.618.446 personen) + **Belgen van buitenlandse herkomst** (2.537.497 personen) + **Niet-Belgen (buitenlanders)** (1.607.707 personen) = **Totale bevolking** (11.763.650 personen)

Statbels categorisering van de herkomst steunt op drie indicatoren:

- **De huidige nationaliteit van het individu**, die bepaalt of de persoon een Belg of een vreemdeling is
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van het individu***
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van de ouders van het individu** (wanneer die informatie beschikbaar is in het Rijksregister)

**De eerst geregistreerde nationaliteit is de nationaliteit die werd geregistreerd op het moment van de eerste inschrijving van de persoon in het Belgische Rijksregister. In de meeste gevallen is die eerst geregistreerde nationaliteit de nationaliteit bij de geboorte van de persoon. In de rest van deze katern zal de term "eerste nationaliteit" worden gebruikt.*

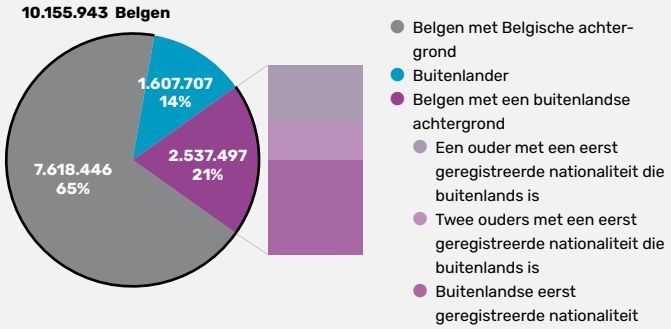
De bevolking met een buitenlandse nationaliteit of van buitenlandse herkomst is niet hetzelfde concept als de geïmmigreerde bevolking. Dat laatste begrip verwijst naar de migratiegeschiedenis van een persoon, niet naar zijn of haar herkomst. Het is gebaseerd op het geboorteland en omvat dus alle personen die buiten het Belgische grondgebied zijn geboren. Deze personen kunnen dus ofwel in het buitenland geboren vreemdelingen zijn of Belgen die buiten België zijn geboren.

Bron: Statbel

Samenstelling van de bevolking op 1 januari 2024

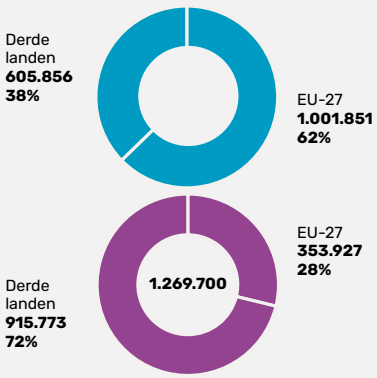
Op 1 januari 2024 verbleven er 11.763.650 personen officieel in België, onder wie **1.607.707 buitenlanders** en **10.155.943 Belgen**. Van die laatsten was de grote meerderheid (**7.618.446 personen**) **van Belgische herkomst**, terwijl er **2.537.497 van buitenlandse herkomst** waren.

Samenstelling van de bevolking van België op 1 januari 2024

De categorie Belgen van buitenlandse herkomst omvat personen die momenteel de Belgische nationaliteit hebben en van wie:

- de eerste nationaliteit een buitenlandse is (**1.269.700 personen**, of 11% van de bevolking)
- de eerste nationaliteit de Belgische is en de eerste nationaliteit van een van de ouders een buitenlandse is (**738.094 personen**, of 6% van de bevolking) of de eerste nationaliteit van beide ouders een buitenlandse is (**529.703 personen**, of 4% van de bevolking).

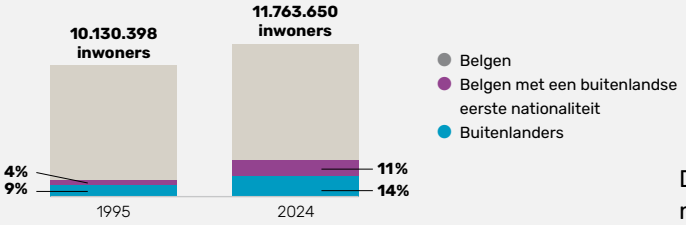
14% van de bevolking in België heeft een buitenlandse nationaliteit. Van die personen is 62% Europees (EU-27)

Personen met de Belgische nationaliteit die een buitenlandse eerste nationaliteit hebben vertegenwoordigen 11% van de Belgische bevolking. Van hen is 72% afkomstig van een derde land

Bron: Statbel

Buitenlandse nationaliteit: eerste nationaliteit en huidige nationaliteit

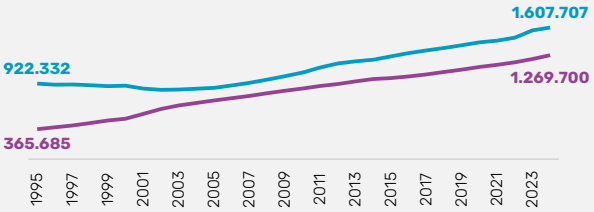
25% van de Belgische bevolking heeft een buitenlandse eerste nationaliteit of een buitenlandse huidige nationaliteit. Van hen is iets minder dan de helft Belg geworden, de anderen hebben een buitenlandse nationaliteit.

Op 1 januari 2024 heeft van elke 10 inwoners in België er 1 een buitenlandse nationaliteit, 1 een buitenlandse eerste nationaliteit maar die is Belg geworden, en de overige 8 zijn Belgen wiens eerste nationaliteit de Belgische is.

Buitenlanders en Belgen met een buitenlandse eerste nationaliteit

Deze beide groepen zijn de afgelopen decennia gegroeid, maar aan een verschillend tempo:

- Tussen 1995 en 2024 is het aantal **buitenlanders** met een factor **1,7** toegenomen. In 1995 maakten zij 9% van de totale Belgische bevolking uit, en in 2024 is dat toegenomen tot 14%.
- Het aantal **Belgen met een buitenlandse eerste nationaliteit** is in dezelfde periode met een factor **3,5** toegenomen. In 1995 maakten zij 4% van de Belgische bevolking uit, en dat aandeel is gestegen tot 11% in 2024.

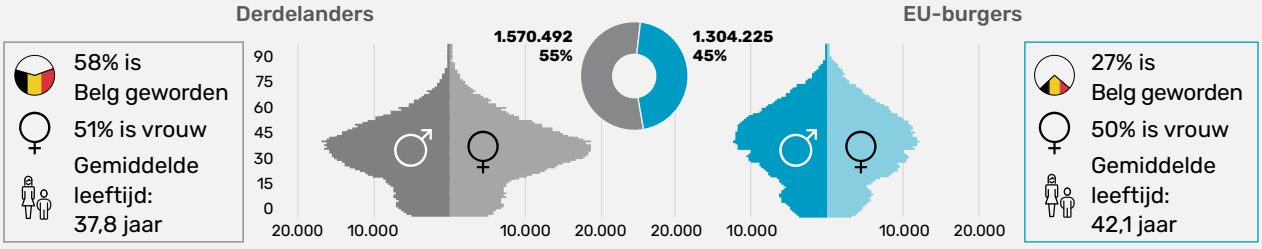
Bron: Statbel

Samenstelling van de bevolking van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is

In België zijn er **2.874.717 personen met een buitenlandse eerste nationaliteit**. 55% van hen heeft als eerste nationaliteit die van een derde land en 45% die van een land uit de EU-27. De kenmerken van deze groepen verschillen enigszins:

- Van de personen wiens eerste nationaliteit die van een derde land is, is 58% Belg geworden, tegenover 27% bij de EU-onderdanen.
- Er zijn iets meer vrouwen dan mannen onder de personen afkomstig van derde landen, terwijl er onder de personen afkomstig van een EU-land evenveel mannen als vrouwen zijn.
- De bevolking afkomstig uit derde landen is gemiddeld iets jonger (gemiddelde leeftijd: 37,8 jaar) dan de bevolking afkomstig uit de EU (gemiddelde leeftijd: 42,1 jaar) en de Belgen van wie de eerste nationaliteit de Belgische is (gemiddelde leeftijd: 42,4 jaar).

2.874.717 inwoners wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is

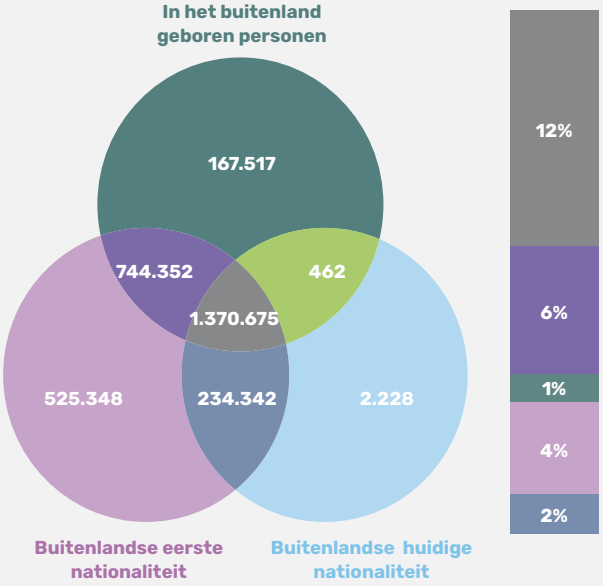
Top 3	Aantal op 1 januari 2024	% van alle personen wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel dat Belg is geworden
Marokko	**355.621**	**12%**	**74%**
Turkije	**168.274**	**6%**	**75%**
(Ex-)USSR	**78.077**	**3%**	**41%**

Top 3	Aantal op 1 januari 2024	% van alle personen wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel dat Belg is geworden
Italië	**276.082**	**10%**	**47%**
Frankrijk	**228.710**	**8%**	**24%**
Nederland	**201.230**	**7%**	**20%**

Bron: Statbel

Geboorteland

Van de 11.763.650 inwoners in België op 1 januari 2024 heeft de grote meerderheid (8.718.726 personen, of **74%) geen directe migratiegeschiedenis, in de zin dat deze personen in België zijn geboren en de Belgische nationaliteit hebben** (als eerste nationaliteit en huidige nationaliteit).
Als we de kruising tussen de verschillende criteria van geboorteplaats en nationaliteit meer in detail onderzoeken, zijn de overige 3.044.924 personen (**26% van de totale bevolking**) als volgt verdeeld.

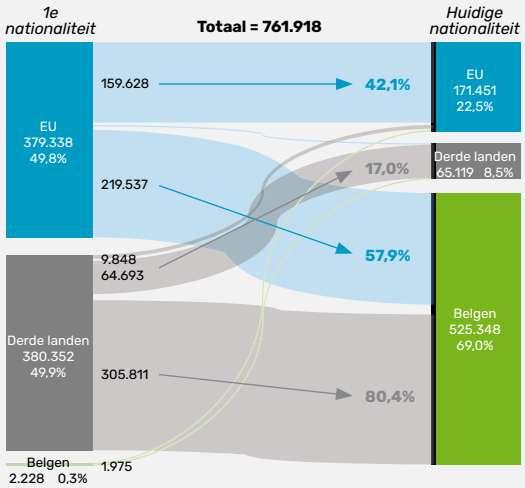

Behalve de criteria van **nationaliteit** (eerste nationaliteit en huidige nationaliteit) zijn er nog andere statistieken beschikbaar. Het **geboorteland** is het criterium dat toelaat om de **geïmmigreerde bevolking** te bestuderen, dat wil zeggen de individuen die buiten België zijn geboren en momenteel op het grondgebied verblijven. Het is ook mogelijk om al deze criteria te combineren, om zo de diversiteit van de migratietrajecten en -geschiedenissen van de bevolking te illustreren.

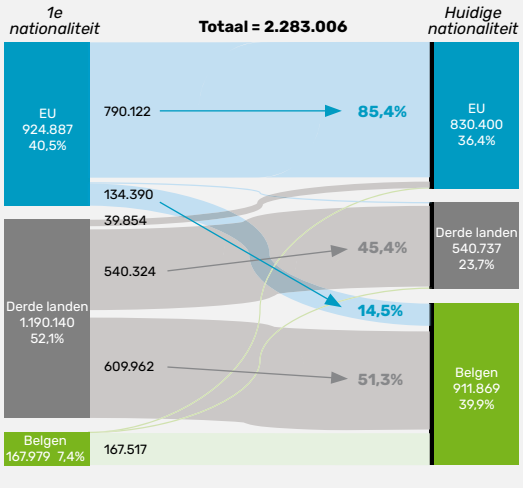
- **1.370.675 personen** die in het buitenland zijn geboren, van wie zowel de eerste nationaliteit als de huidige nationaliteit een buitenlandse is.
- **744.352 personen** die in het buitenland zijn geboren, van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is maar de huidige nationaliteit de Belgische.
- **462 personen** die in het buitenland zijn geboren, van wie de eerste nationaliteit de Belgische is maar die vandaag niet langer Belg zijn (minder dan 0,01%).
- **167.517 personen** die in het buitenland zijn geboren en Belg zijn (zowel de huidige nationaliteit als de eerste nationaliteit).
- **525.348 personen** die in België zijn geboren, van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is maar die Belg zijn geworden.
- **234.342 personen** die in België zijn geboren, van wie de eerste nationaliteit en de huidige nationaliteit allebei buitenlands zijn.
- **2.228 personen** die in België zijn geboren, van wie de eerste nationaliteit de Belgische is maar die vandaag niet langer Belg zijn (0,02%).

Verandering van nationaliteit komt meer voor bij in België geboren personen

761.918 in België geboren personen, die vroeger al een buitenlandse nationaliteit hadden

2.283.006 in het buitenland geboren personen, ongeacht hun huidige en vorige nationaliteit

Het aandeel personen die Belg zijn geworden is groter bij diegenen die in België zijn geboren, zowel voor de personen afkomstig uit een EU-land als voor die afkomstig uit een derde land:

- Van de in België geboren EU-burgers die momenteel in België verblijven is 57,9% Belg geworden. Voor de derdelanders loopt dat cijfer op tot 80,4% (17% heeft de nationaliteit van een derde land behouden, en 2,6% een andere EU-nationaliteit).
- Van de in het buitenland geboren EU-burgers die momenteel in België verblijven is 14,5% Belg geworden. Wat de derdelanders betreft: 51,3% van hen is Belg geworden (45,4% heeft de nationaliteit van een derde land behouden, en 3,3% een andere EU-nationaliteit).

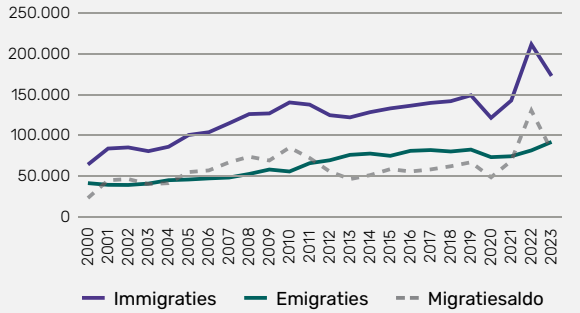
Bron: Statbel

Migratiebewegingen

Evolutie van de migratiebewegingen van buitenlanders in België

Sinds het begin van de jaren 2000 vertonen de immigratiestromen van vreemdelingen in België, ondanks enkele schommelingen, algemeen een stijgende lijn.
Uit de gegevens over de migratiebewegingen in 2023 blijkt een sterke daling van de immigraties van vreemdelingen, vooral door de afname van de immigraties van derdelanders, in het bijzonder Oekraïners. Zo zijn er in de loop van het jaar 2023 173.033 vreemdelingen naar België geïmmigreerd. In vergelijking met het jaar 2022 zijn de buitenlandse immigraties met 18% verminderd, terwijl de buitenlandse emigraties met 13% zijn toegenomen.

Migraties van buitenlanders in België (2000-2023)

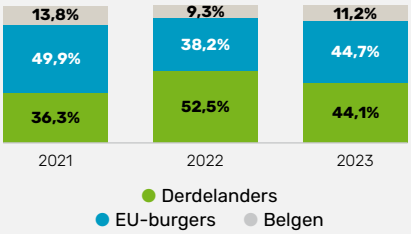
Definities

- Op Belgisch niveau hebben de statistieken over **immigratie** betrekking op de aangegeven immigraties van personen die voor meer dan drie maanden in België komen verblijven, registerwijzigingen en herinschrijvingen van personen die uit het Rijksregister waren geschrapt. De registerwijzigingen betreffen personen die van het wachtregister naar een ander register overgaan. Daarbij gaat het vooral om begunstigden van internationale bescherming of voormalige verzoekers om internationale bescherming die om een andere reden dan internationale bescherming gemachtigd zijn om in België te verblijven. Asielzoekers worden dus pas in de immigratiestatistieken opgenomen wanneer zij als vluchteling worden erkend of wanneer ze van register veranderen op een andere basis. In 2023 waren deze registerwijzigingen goed voor 12,2% van de immigraties van vreemdelingen.
- De statistieken over **emigratie** hebben hoofdzakelijk betrekking op aangegeven emigraties en op personen die uit het Rijksregister zijn geschrapt, ofwel omwille van hun door de gemeentelijke overheden vastgestelde afwezigheid, ofwel door het verlies van het verblijfsrecht of een weigering.
- Het **migratiesaldo** is het verschil tussen de immigraties en de emigraties op een bepaald grondgebied.

Migratiebewegingen van buitenlanders en Belgen

In 2023 werden er in België 173.033 buitenlandse immigraties geregistreerd, tegenover 91.781 emigraties. Hoewel er doorgaans meer EU-burgers immigreren, was er het jaar voordien een kentering van die trend, door de sterke toename van de migratie in verband met het Russisch-Oekraïense conflict. In 2023 valt er een evenwichtige verdeling van de buitenlandse immigraties tussen Unieburgers en derdelanders waar te nemen. De emigraties daarentegen betreffen meer EU-burgers dan derdelanders (66% versus 34%). Ook Belgen migreren: in 2023 werden er 21.854 immigraties geregistreerd, tegenover 36.757 emigraties.

Verdeling van de immigraties volgens regio van de nationaliteit (2021-2023)

In 2023 werden er bij derdelanders 10 immigraties op het Belgische grondgebied geregistreerd voor elke 4 emigraties, versus 10 voor elke 7 bij EU-burgers. Bij Belgen staan er tegenover 10 immigraties 17 emigraties.

Derdelanders

85.917 immigraties

30.926 emigraties

EU-burgers

87.116 immigraties

60.855 emigraties

Belgen

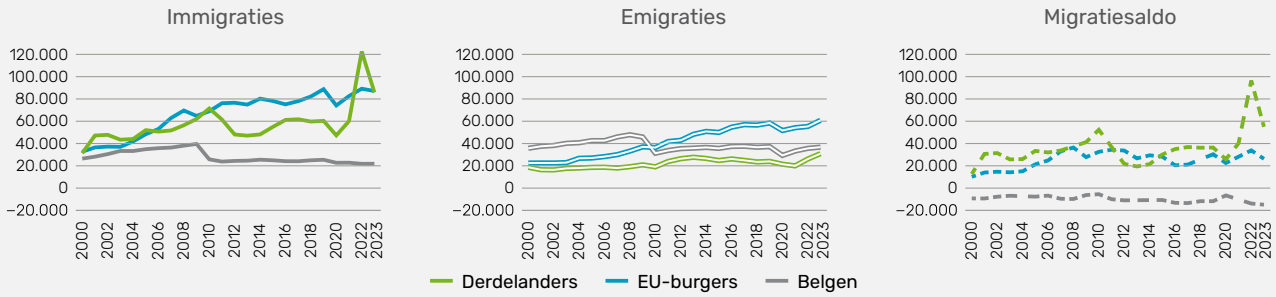
21.854 immigraties

36.757 emigraties

Bron: Statbel

Evolutie van de migratiebewegingen van buitenlanders en Belgen

Evolutie van de migratiebewegingen in de afgelopen twee decennia

Uit de analyse van deze grafieken blijkt het volgende:

In:

- Na de uitbreiding van de Europese Unie is de immigratie van **EU-burgers** op het Belgische grondgebied met een factor 2,7 toegenomen tussen 2000 en 2023.
- De immigratiecijfers van **derdelanders** zijn, hoewel die doorgaans lager liggen dan die van EU-burgers, eveneens met een factor 2,7 toegenomen in de bestudeerde periode. Wel wordt die evolutie gekenmerkt door sterkere schommelingen. Bij wijze van voorbeeld, deze vermenigvuldigingsfactor was 3,9 in de periode 2000-2022.

Out:

- De emigratie van **EU-burgers** uit België vertoont een stijgende lijn; tussen 2000 en 2023 is die toegenomen met een factor 2,7.
- Bij **derdelanders** is er een relatief stabiele curve, waarbij de emigraties met een factor 1,7 zijn toegenomen in dezelfde periode, met een duidelijke stijging tussen 2011 en 2014 en tussen 2021 en 2023. Bij die laatste trend hebben Oekraïners een sleutelrol gespeeld; zij waren goed voor 8,3% van de buitenlandse emigranten in 2023.

Migratiesaldo:

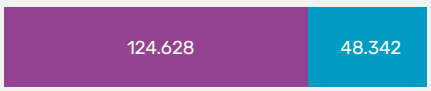
Deze twee groepen van vreemdelingen vertonen een positief migratiesaldo dat de jongste jaren tussen 20.000 en 55.000 schommelt, behalve in 2022. De migratiestromen van Belgen zijn relatief stabiel gebleven, met ongeveer 28.000 immigraties tegenover 38.000 emigraties, wat resulteerde in een negatief migratiesaldo.

- **De immigratiecijfers in 2023 blijven heel hoog liggen:** hoewel die duidelijk afnemen ten opzichte van 2022, bereiken de immigraties van **derdelanders** het tweede grootste aantal dat ooit is geregistreerd. De komst van Oekraïners blijft bij de voornaamste redenen die deze trend verklaren. Tegelijk hebben de emigraties, zowel van **EU-burgers** als van derdelanders, een nieuw record bereikt over de periode 2000-2023.

Eerste nationaliteit van de immigranten

De nationaliteit is geen vaststaand gegeven; ze kan in de loop van iemands leven veranderen. Onder de immigranten die werden geregistreerd bij de bevolkingsbewegingen in België in 2023 hadden er **sommigen bij aankomst een andere nationaliteit dan hun nationaliteit bij geboorte** (hier gecapteerd via de eerste nationaliteit in het RR).

173.033 immigraties van buitenlanders

- Buitenlanders die van (buitenlandse) nationaliteit zijn veranderd
- Buitenlander geworden Belgen
- Buitenlanders die dezelfde nationaliteit hebben behouden

21.854 immigraties van Belgen

- Belgen
- Belgen van wie de vorige nationaliteit buitenlands was

Bij de **173.033 immigraties van buitenlanders:**

- hadden **124.628 personen (of 72%)** een andere eerst geregistreerde nationaliteit dan die op het moment van hun immigratie naar België. Daarbij gaat het vooral om personen met een onbepaalde nationaliteit op het moment van hun inschrijving in het RR of om personen van wie het geboorteland als dusdanig niet meer bestaat (Sovjet-Unie, Joegoslavië). Deze categorie bestaat vooral uit Roemenen, Oekraïners en Fransen. Die maken respectievelijk 11%, 9% en 8% uit van de vreemdelingen die veranderd zijn van nationaliteit, door hun onbepaalde eerste nationaliteit te veranderen.
- **waren 63 personen Belg en die zijn veranderd van nationaliteit** vóór hun immigratie in 2023. Het gaat vooral om Belgen die de nationaliteit van een ander EU-land hebben verkregen (Nederland, Frankrijk).

Bij de **21.854 immigraties van Belgen:**

- **heeft 27% van de betrokkenen een buitenlandse eerste nationaliteit (5.891 personen)**. Het gaat om personen afkomstig uit Marokko (14%), Turkije (8%) en de DR Congo (6%), maar ook uit Italië (4%) of Frankrijk (3%).
- **De 15.963 andere Belgische migranten zijn Belg van geboorte.**

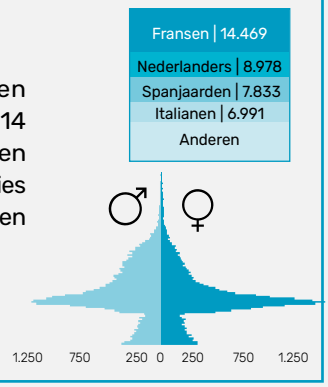
Bron: Statbel

Kenmerken van de voornaamste immigratiebewegingen naar België in 2023

50% van de buitenlandse immigraties komt uit een EU-land en 15% uit een Europees land buiten de EU. 15% is afkomstig van het Aziatische continent. Daarnaast betreft 14% het Afrikaanse continent en 4% het Amerikaanse continent. Onder de voornaamste nationaliteiten is Roemenië de koploper met 20.888 immigraties of 12% van alle buitenlandse immigraties. Daarna volgen Frankrijk (8%), Oekraïne (8%), Nederland (5%), Spanje (4%) en Marokko (4%). Wat de verdeling per geslacht betreft, telt Oekraïne het grootste aantal vrouwelijke immigranten (7.506), terwijl Roemenië goed is voor het grootste aantal mannelijke immigranten (14.655).

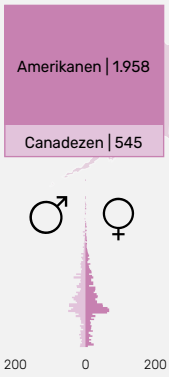
EU-14

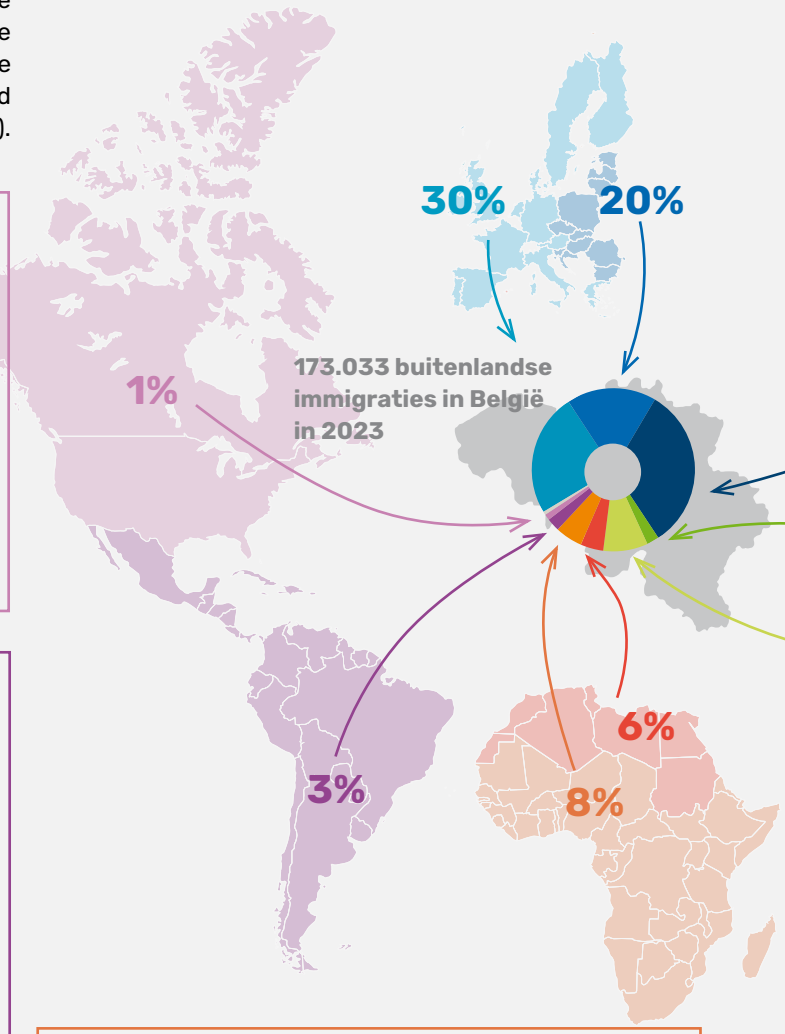
- De 51.736 immigranten uit een land van de EU-14 vertegenwoordigen samen een derde van de immigraties die in 2023 in België werden geregistreerd.
- 48% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 29,1 jaar

Noord-Amerika

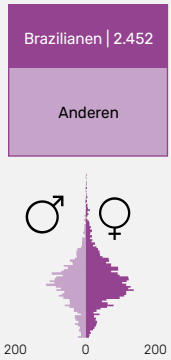
- 2.503 buitenlandse immigraties betroffen personen afkomstig van Noord-Amerika. Zij vertegenwoordigen 1% van alle immigraties die in 2023 in België werden geregistreerd.
- 53% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 28,5 jaar

Latijns-Amerika en de Caraïben

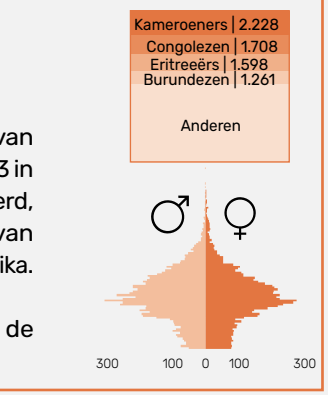
- 5.830 personen, of 3% van de immigranten die in 2023 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een Latijns-Amerikaans land.
- 58% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 29,2 jaar

In 2023 betrof 46% van de buitenlandse immigraties een vrouw. Dat aandeel blijft de jongste jaren stabiel, maar was twintig jaar geleden groter. Het aandeel vrouwen varieert sterk volgens de herkomst van de migranten. Personen die komen uit landen die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden zijn alsmaar vaker hoofdzakelijk mannen. Bij sommige migratiebewegingen uit landen in Oost-Azië, Europa buiten de EU of Latijns-Amerika zijn vrouwen daarentegen in de meerderheid. In 2023 zijn immigranten uit Thailand (82%), Moldavië (70%), Vietnam (69%), de Filipijnen (66%), Mexico (62%) en Rusland (60%) bijvoorbeeld hoofdzakelijk vrouwen.

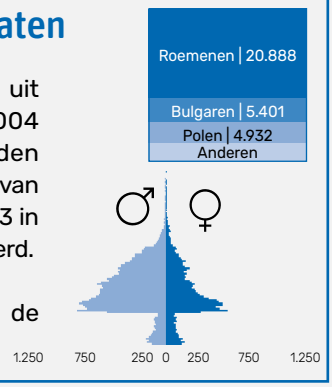
Landen in Sub-Sahara-Afrika

- 14.086 personen, of 8% van de immigranten die in 2023 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een land in Sub-Sahara-Afrika.
- 47% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 27,2 jaar

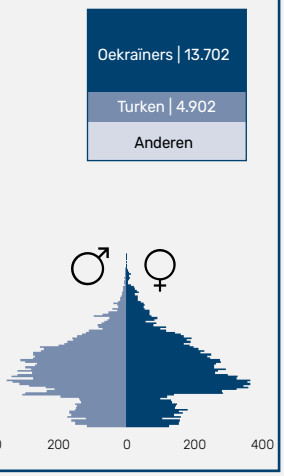
13 nieuwe EU-lidstaten

- De 35.380 immigranten uit een land dat sinds 2004 tot de EU is toegetreden vertegenwoordigen 20% van de immigraties die in 2023 in België werden geregistreerd.
- 36% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 30,6 jaar

Europa buiten de EU

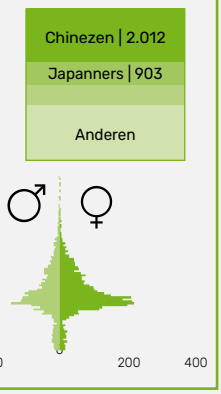
- De 25.456 immigranten uit een Europees land buiten de EU vertegenwoordigen 15% van de immigraties die in 2023 in België werden geregistreerd. In vergelijking met 2022 is dat aantal met 63% gedaald, een direct gevolg van de lagere instroom van Oekraïners.
- 51% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 30,6 jaar

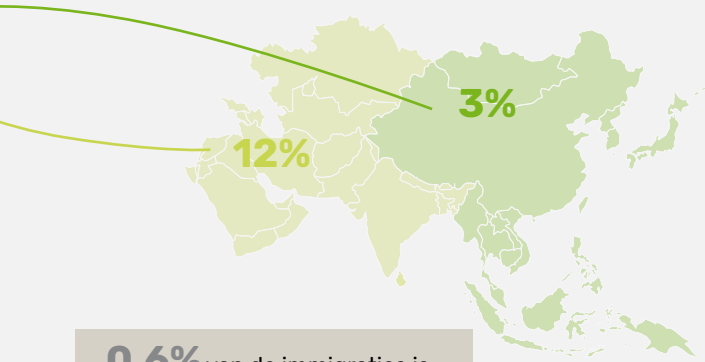

Landen in Oost-Azië

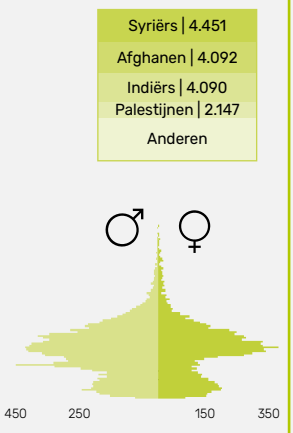
- Van de immigranten die in 2023 in België werden geregistreerd heeft 3% de nationaliteit van een land in Oost-Azië. Het gaat daarbij om 5.691 personen.
- 61% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 28,3 jaar

Landen in West-Azië

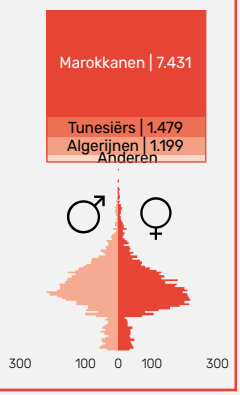
- Van de immigranten die in 2023 in België werden geregistreerd heeft 12% de nationaliteit van een land in West-Azië. Het gaat daarbij om 20.729 personen, een stijging met 11% in vergelijking met 2022.
- 42% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 24,7 jaar

0,6% van de immigraties is afkomstig van Oceanië (of niet nader bepaald)

Landen in Noord-Afrika

- 10.599 personen, of 6% van de immigranten die in 2023 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een land in Noord-Afrika.
- 52% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 30,6 jaar

De immigranten zijn relatief jong. De gemiddelde leeftijd van deze populatie is **29 jaar**. Wel zijn er verschillen in leeftijdsstructuur en geslacht naargelang van de herkomst van de migranten. De leeftijdspiramides illustreren dat. Zo is er een jonger profiel bij migranten afkomstig uit Sub-Sahara-Afrika of West-Azië. De basis van deze piramides is breder, wat wijst op de aanwezigheid van een groter aandeel jongeren en kinderen. Daardoor daalt de gemiddelde leeftijd: 27,2 jaar voor personen uit Sub-Sahara-Afrika en 24,7 voor die uit West-Azië. De leeftijdspiramides voor de Noord-Afrikaanse landen en de 13 nieuwe EU-lidstaten hebben dan weer een smallere basis, wat duidt op een kleiner aandeel jongeren en kinderen, en zich vertaalt in een hogere gemiddelde leeftijd van 30,6 jaar.

Bron: Statbel

Voornaamste nationaliteiten van de buitenlandse immigranten

De analyse van de tabel rechts levert interessante informatie op:

- Voor de drie jaren zijn minstens 8 op de 10 nationaliteiten van de **EU**.
- **Fransen**, **Nederlanders** en **Roemenen** komen vaak voor bij de vier voornaamste nationaliteiten van immigranten. Roemenen beginnen wel al in de top 5 voor te komen meteen na hun toetreding tot de EU in 2007.
- Sinds 2007, het jaar waarin **Bulgarije** lid is geworden van de EU, maken Bulgaren deel uit van de tien voornaamste nationaliteiten, terwijl ze daarvoor niet voorkwamen in dat klassement.
- Het aantal **Polen** is sterk afgenomen sinds de jaren 2000, waardoor zij plaatsen verliezen zonder uit de top 10 te vallen. Het aantal **Marokkanen** neemt dan weer toe, zonder evenwel opnieuw de aantallen van de jaren 2000 te halen.
- **Oekraïners** staan op de 3e plek in 2023, een direct gevolg van het Russisch-Oekraïense conflict.
- Sinds 2013 zakken **Duitsers** gestaag weg in het klassement, tot de 15e plaats in 2023 met 3.107 immigraties, een trend die gelinkt is met de afname van de immigratie afkomstig uit de EU-14.

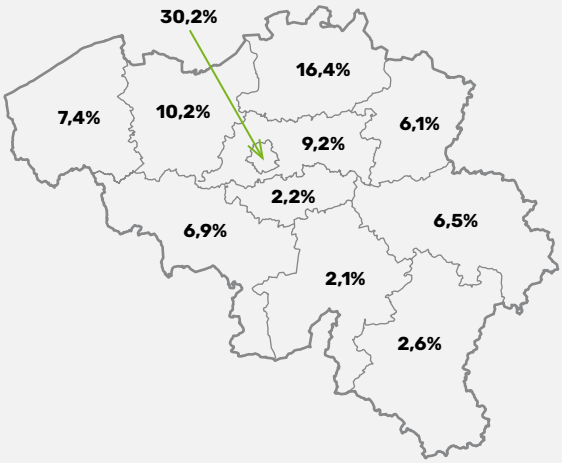
Voornaamste nationaliteiten van de immigranten in 2013, in 2018 en in 2023

Top 10 2013		Top 10 2018		Top 10 2023	
Frankrijk	14.328	Roemenië	20.930	Roemenië	20.888
Roemenië	10.814	Frankrijk	14.069	Frankrijk	14.469
Nederland	9.568	Nederland	9.446	Oekraïne	13.702
Polen	7.961	Italië	6.825	Nederland	8.978
Spanje	6.417	Marokko	5.654	Spanje	7.833
Italië	6.256	Polen	5.603	Marokko	7.431
Marokko	5.073	Bulgarije	5.358	Italië	6.991
Portugal	4.610	Spanje	5.202	Portugal	5.660
Bulgarije	4.442	India	4.116	Bulgarije	5.401
Duitsland	3.002	Portugal	3.985	Polen	4.932
Andere	49.557	Andere	60.763	Andere	76.748
Totaal	**122.028**	**Totaal**	**141.951**	**Totaal**	**173.033**

Bron: Statbel

Spreiding van de buitenlandse immigranten op het Belgische grondgebied in 2023

- Uit de spreiding van de immigranten volgens gastprovincie blijkt dat met 30,2% het grootste aantal immigranten naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest trekt, gevolgd door de provincie Antwerpen met 16,4%.
- De analyse van de verdeling per geslacht wijst uit dat het aantal mannelijke immigranten vaak groter is. Daarbij valt te preciseren dat Brussel-Hoofdstad (52,7%), Antwerpen (52,6%) en Waals-Brabant (52,4%) een iets kleiner aandeel mannen hebben dan andere provincies.
- De gemiddelde leeftijd van de immigranten varieert weinig volgens de provincies, gaande van 27,8 jaar (Namen) tot 30,5 jaar (Limburg).
- Roemenen bezetten de eerste plaats in het klassement van de immigranten per nationaliteit in West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen, waar zij respectievelijk 20%, 18% en 12% van het totale aantal immigranten in die provincie uitmaken.
- In Henegouwen, Brussel-Hoofdstad, Waals-Brabant, Namen en Luik staan Fransen bovenaan het klassement van immigranten, met aandelen van respectievelijk 24%, 14%, 13%, 13% en 11%.

- Nederlanders staan op de 1e plaats in de provincies Limburg en Antwerpen (26% en 13%).
- Portugese immigranten staan op de eerste plek in de provincie Luxemburg met 20%.

Bron: Statbel

Eerste verblijfstitels

Eerste verblijfstitels afgeleverd aan vreemdelingen geboren in België of in het buitenland

Statistieken over eerste verblijfstitels

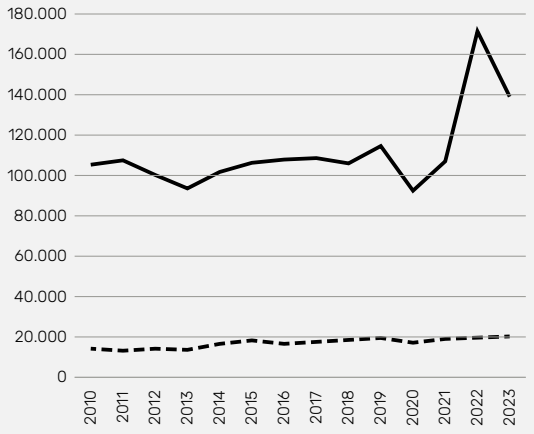
Om inzicht te krijgen in de samenstelling van de migratiebewegingen, is het interessant om te weten in welke context migranten naar België zijn verhuisd. Op basis van statistieken over eerste verblijfstitels kunnen de wettelijke redenen voor migratie worden bestudeerd. Juridisch gezien zou het juister zijn om te spreken over verblijfskaarten en -documenten, aangezien er geen "verblijfstitel" wordt uitgereikt aan EU-burgers. Voor het gemak wordt hier de term "verblijfstitel" gebruikt voor zowel EU-burgers als niet-EU-burgers.
Zoals in de statistieken over immigratiebewegingen het geval is, worden asielzoekers niet als dusdanig meegeteld in de cijfers over de eerste verblijfstitels. Zij worden pas opgenomen in de statistieken wanneer zij als vluchteling worden erkend, of indien ze subsidiaire bescherming krijgen of wanneer ze een eerste verblijfstitel om een andere reden krijgen.

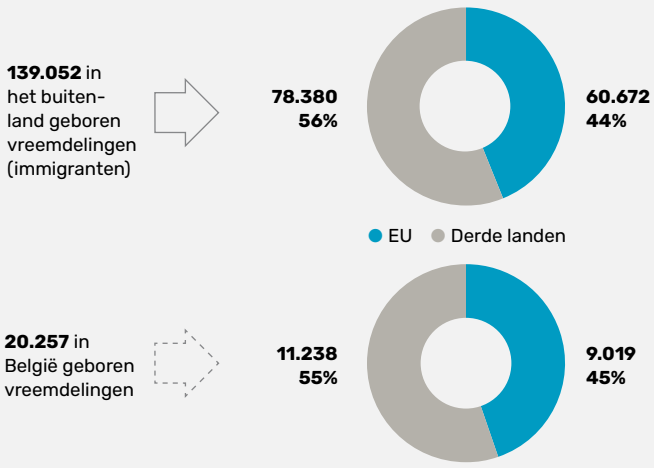
In 2023 werden er 159.309 eerste verblijfstitels afgeleverd aan personen met een vreemde nationaliteit die een verblijfplaats hebben in België.

De grote meerderheid (87%) van die personen is immigrant, dat wil zeggen geboren in het buitenland. 13% daarentegen is geboren in België.

- **Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen** moeten zich inschrijven in de gemeente waar zij verblijven, en krijgen dan een verblijfstitel op basis van hun visumtype of hun machtiging tot verblijf.
- **In België geboren vreemdelingen** moeten ook worden ingeschreven in de registers en krijgen dus eveneens een eerste verblijfstitel.

Eerste verblijfstitels uitgereikt aan vreemdelingen volgens het geboorteland

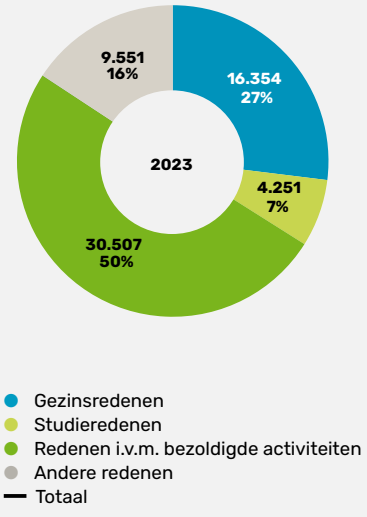
- Net als bij de immigratiebewegingen, is het aantal eerste verblijfstitels dat in 2023 werd toegekend gedaald ten opzichte van het jaar voordien. Tussen 2022 en 2023 heeft het aantal eerste verblijfstitels een daling met 17% gekend. Die is veroorzaakt door de daling van het aantal immigranten die op de vlucht zijn voor het Russisch-Oekraïense conflict.
- In 2023 werden er 139.052 eerste verblijfstitels afgeleverd aan in het buitenland geboren personen die nu in België wonen. In vergelijking met het jaar 2022 is het aandeel verblijfstitels die werden afgeleverd aan derdelanders gedaald van 64% naar 56%.
- 20.257 in België geboren vreemdelingen kregen een eerste verblijfstitel, van wie 55% de nationaliteit van een derde land heeft. Onder die derdelanders heeft 37% wel een onbepaalde nationaliteit.

Bron: DVZ

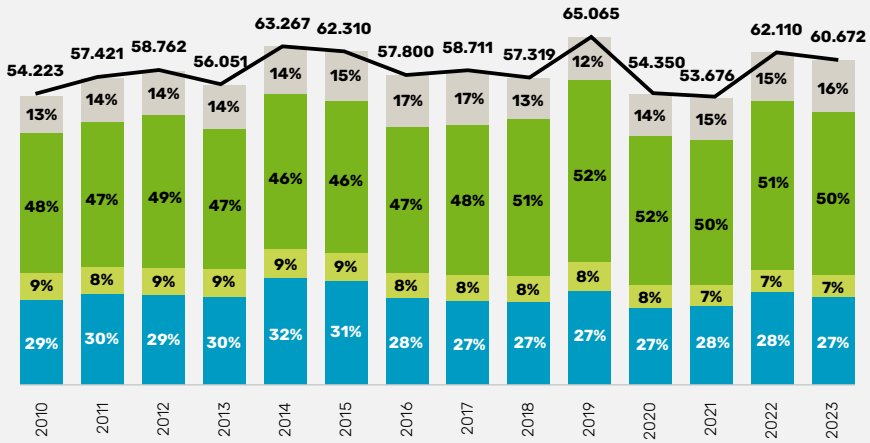
Motief voor de afgifte van de eerste verblijfstitel voor immigranten die EU-burgers zijn

In 2023 kregen **60.672** EU-burgers een eerste verblijfstitel. De verdeling van de eerste verblijfstitels volgens het motief is niet sterk veranderd door de jaren heen. De voornaamste verblijfsredenen blijven een bezoldigde activiteit (50%), gevolgd door gezinsredenen (27%) en studies (7%).

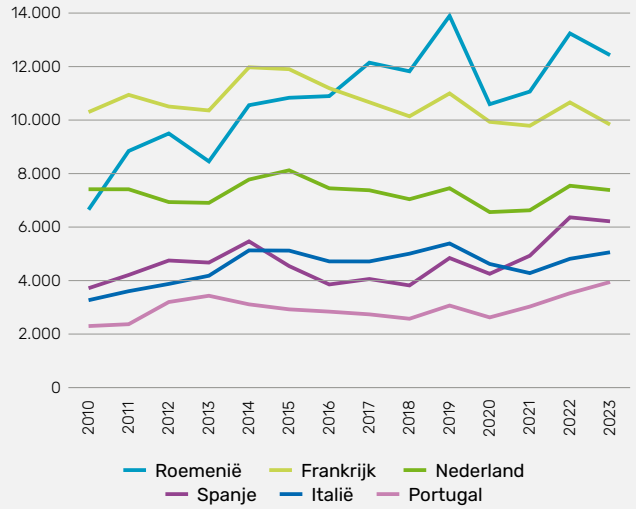
Verdeling van de eerste verblijfstitels afgeleverd aan EU-burgers per motief (2023)
60.672 eerste verblijfstitels

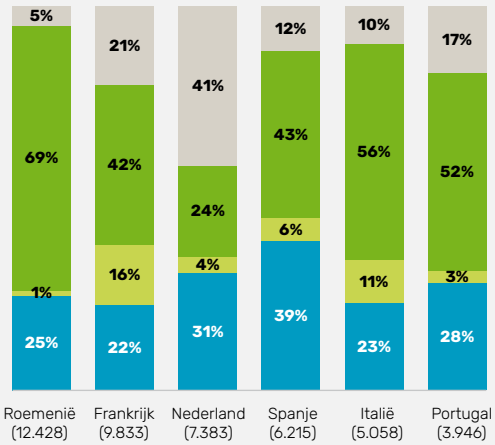
Eerste verblijfstitels afgeleverd aan EU-burgers per motief

Voornaamste EU-nationaliteiten die in 2023 een eerste verblijfstitel hebben gekregen en evolutie 2010-2023

Verdeling van de motieven per EU-nationaliteit in 2023

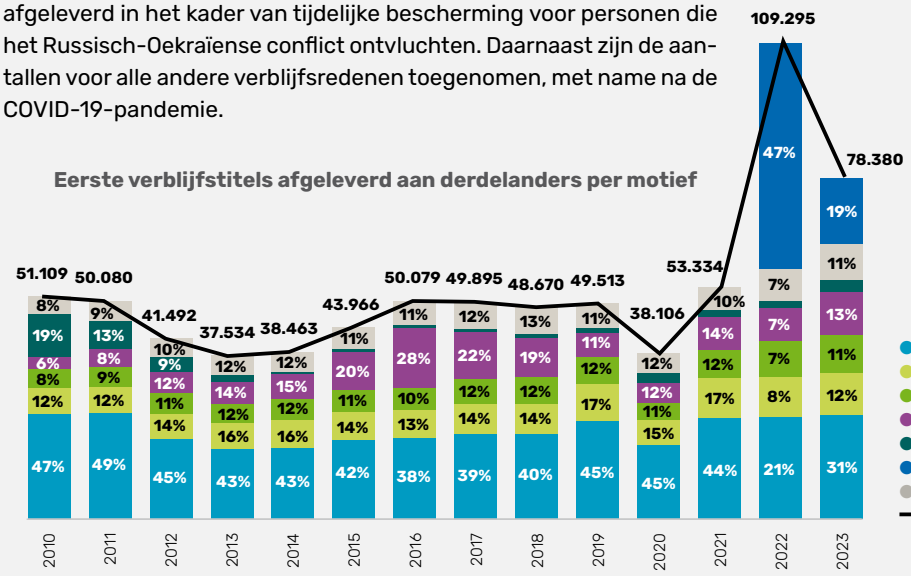
- Sinds 2017 staan Roemenen op de eerste plaats. Fransen en Nederlanders volgen respectievelijk op de tweede en de derde plaats. Tussen 2022 en 2023 hebben alle nationaliteiten een daling gekend wat de uitreiking van eerste verblijfstitels betreft. Daarbij is de grootste daling vastgesteld bij Fransen (8% minder eerste verblijfstitels). Bij Italianen en Portugezen is er evenwel een stijging, met respectievelijk 5% en 12%.
- In 2023 kregen Roemenen, Italianen en Portugezen vooral eerste verblijfstitels voor een bezoldigde activiteit (respectievelijk 69%, 56% en 52% tegenover 50% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten). Bij Fransen en Italianen ligt het aandeel studenten hoger dan het gemiddelde (16% en 11% tegenover 7% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten). Eerste verblijfstitels om gezinsredenen werden hoofdzakelijk aan Spanjaarden en Nederlanders uitgereikt. Het aandeel voor die nationaliteiten is respectievelijk 39% en 31% (tegenover 27% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten).

Bron: DVZ

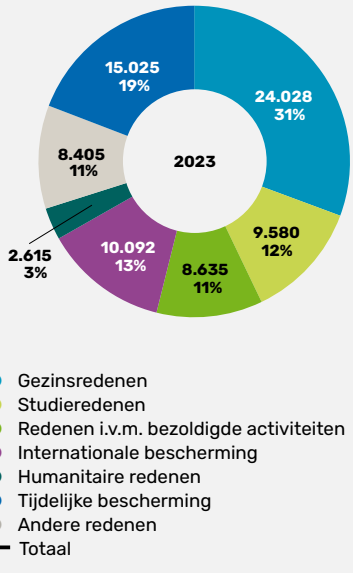
Motief voor de afgifte van de eerste verblijfstitel voor immigranten die derdelanders* zijn

Het aantal eerste verblijfstitels dat is uitgereikt aan immigranten die derdelanders zijn is in 2023 sterk gedaald (-28%) ten opzichte van 2022. Dat aantal blijft wel groot in vergelijking met de jaren voordien. In 2022 en in 2023 is er een aanzienlijk aantal eerste verblijfstitels afgeleverd in het kader van tijdelijke bescherming voor personen die het Russisch-Oekraïense conflict ontvluchten. Daarnaast zijn de aantallen voor alle andere verblijfsredenen toegenomen, met name na de COVID-19-pandemie.

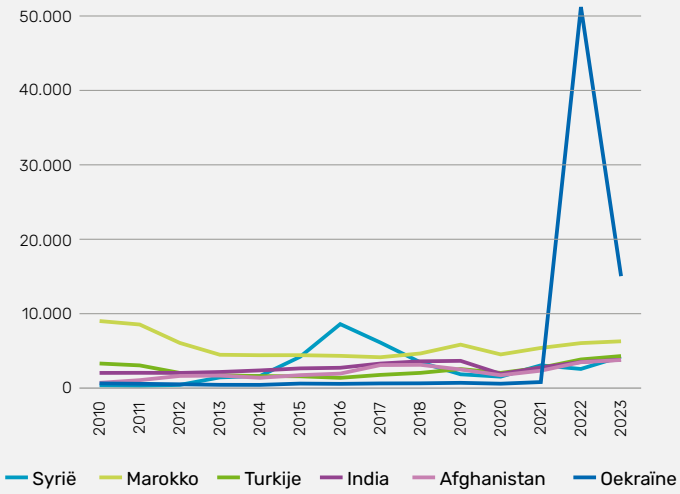
Eerste verblijfstitels afgeleverd aan derdelanders per motief

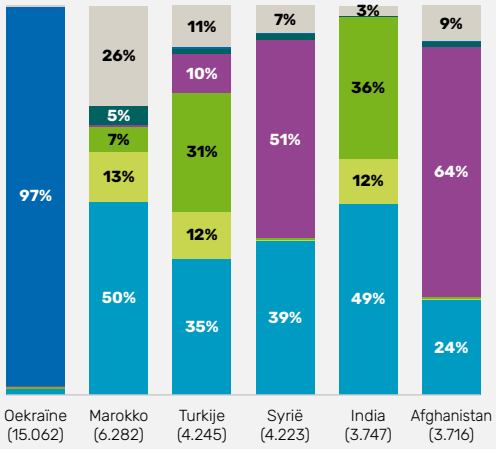
Eerste verblijfstitels afgeleverd aan derdelanders per motief
78.380 eerste verblijfstitels

Voornaamste nationaliteiten van derde landen die in 2023 een eerste verblijfstitel hebben gekregen en evolutie 2010-2023

Verdeling van de motieven per nationaliteit van de derde landen in 2023

- Oekraïners blijven, ondanks een daling met 71% ten opzichte van 2022, het klassement aanvoeren met 15.062 eerste verblijfstitels (51.188 in 2022), die hoofdzakelijk zijn uitgereikt in het kader van tijdelijke bescherming.
- In 2023 staan Marokkanen op de tweede plaats in het klassement, terwijl zij in het verleden vaak op de eerste plek stonden. Tussen 2010 en 2013 is het aantal eerste verblijfstitels voor die groep significant gedaald. Die daling valt te verklaren door de hervorming inzake gezinshereniging van 2011 die een sterke impact had op Marokkaanse onderdanen.
- Indiërs en Turken vallen op door een groter aandeel eerste verblijfstitels die werden afgeleverd voor een bezoldigde activiteit (respectievelijk 36% en 31%).
- Het aantal eerste verblijfstitels voor Syriërs is sterk gestegen tussen 2022 en 2023 (+63%). De helft van die titels betreft internationale bescherming en 39% gezinshereniging. Een vergelijkbaar patroon is er bij Afghanen, met 64% van de titels gelinkt met internationale bescherming en 24% met gezinsredenen.

** Onbekende nationaliteit is opgenomen in de gegevens over eerste verblijfstitels die zijn afgeleverd aan onderdanen van derde landen.*

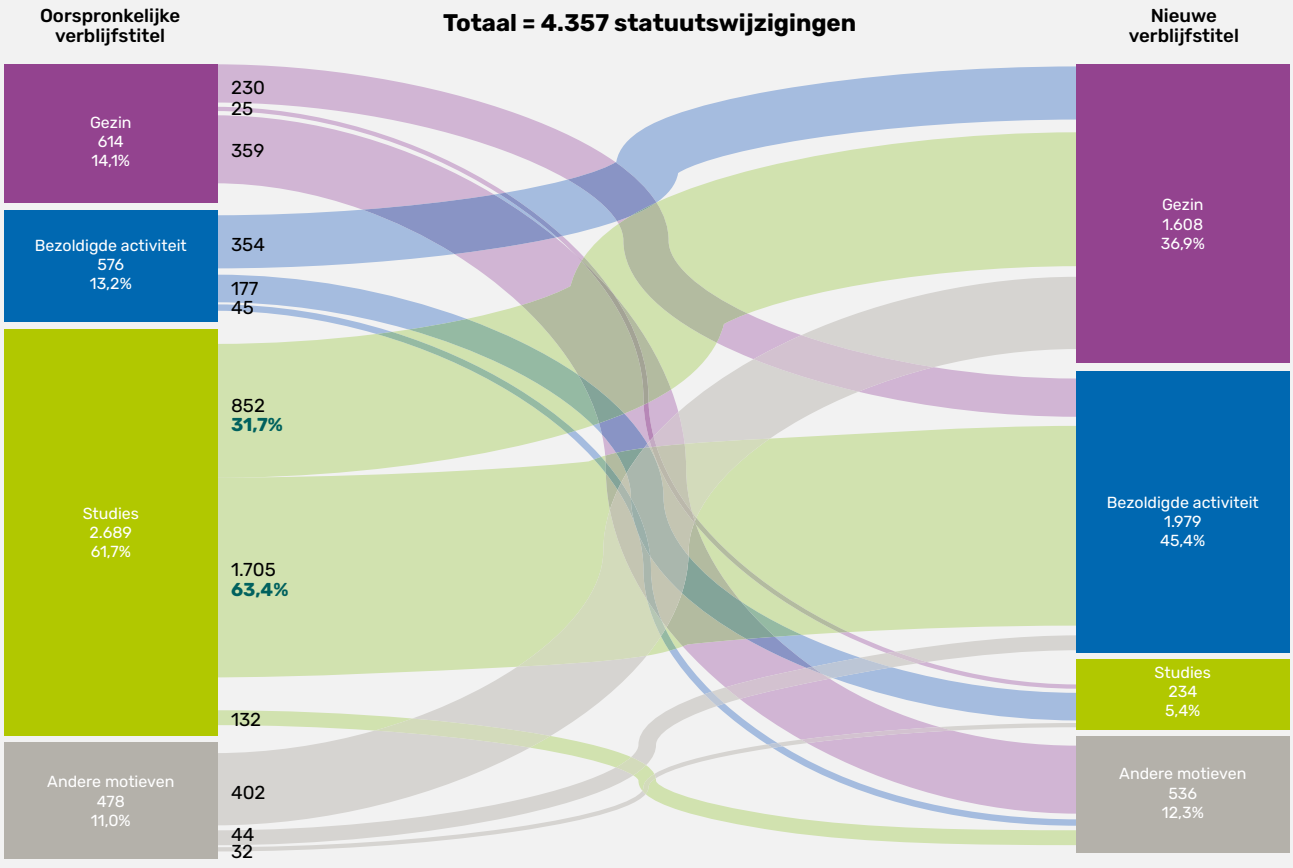
Bron: DVZ

Verblijfstitels: statuutswijzigingen van derdelanders in 2023

De meeste statuutswijzigingen betreffen studenten die een nieuwe verblijfstitel krijgen voor een bezoldigde activiteit of om gezinsredenen.

Vreemdelingen met een verblijfstitel die is afgeleverd om gezinsredenen, een bezoldigde activiteit, studies of een andere reden kunnen in een gewijzigde situatie terechtkomen en een nieuwe verblijfstitel krijgen om een andere van deze redenen (zo kan een student die na zijn of haar studies een baan vindt van een verblijfstitel om studieredenen overstappen op een verblijfstitel voor een bezoldigde activiteit).

Deze gegevens tonen de statuutswijzigingen van derdelanders in 2023 volgens de reden van de oorspronkelijke verblijfstitel en die van de nieuwe verblijfstitel.

Opmerking: De cijfers over statuutswijzigingen hebben betrekking op in België en in het buitenland geboren derdelanders. De "andere motieven" omvatten internationale bescherming, humanitaire redenen en niet-geregistreerde redenen.

In 2023 had 61,7% van de statuutswijzigingen betrekking op personen die van een studiegerelateerd verblijfsstatuut overstapten naar een ander statuut.
Van deze **2.689 derdelanders**

- is 63,4% (**1.705**) overgestapt naar een verblijfstitel die werd afgeleverd voor een bezoldigde activiteit;
- heeft 31,7% (**852**) een verblijfstitel om gezinsredenen bekomen.
- Bijzonder weinig derdelanders (234 of 5,4%) daarentegen wijzigen hun verblijsstatuut om een studiegerelateerde verblijfstitel te krijgen. Een bezoldigde activiteit vormt de voornaamste reden voor een wijziging van het type verblijfsstatuut (1.979 of **45,4%**). De statuutswijzigingen om gezinsredenen komen op de tweede plaats (1.608 of **36,9%**).

Bron: DVZ – Eurostat

Takeaways

De bevolking op 1 januari 2024

Op 1 januari 2024 verbleven er **11.763.650** personen officieel in België, onder wie **1.607.707** vreemdelingen en **10.155.943** Belgen. Van die laatsten is de grote meerderheid (**7.618.446** personen) van Belgische herkomst, terwijl er **2.537.497** van buitenlandse herkomst zijn, goed voor 21% van de totale bevolking.

Op 20 inwoners in België,

- zijn er **15** Belgen van wie de eerste nationaliteit de Belgische is,
- hebben er **3** een buitenlandse nationaliteit,
- hebben er **2** een buitenlandse eerste nationaliteit en die zijn Belg geworden.

Migratiebewegingen in 2023

173.033 vreemdelingen zijn naar België geïmmigreerd, versus **91.781** emigraties. Ten opzichte van het jaar 2022 zijn de buitenlandse immigraties met **18%** gedaald, terwijl de buitenlandse emigraties met **13%** zijn toegenomen. Twee trends die deels het gevolg zijn van de migratiebewegingen van Oekraïners.

Bij **derdelanders** werden er in 2023 voor elke **10 immigraties** naar het Belgische grondgebied **4 emigraties** geregistreerd. Die verhouding is bij **EU-burgers 10 voor elke 7**.

Bij **Belgen** staan er tegenover **10 immigraties 17 emigraties**.

50% van de buitenlandse immigraties is afkomstig van een **EU-land**, **15%** van een **Europees land buiten de EU** en **15%** van het **Aziatische continent**. Daarnaast betreft **14%** het **Afrikaanse continent** en **4%** het **Amerikaanse continent**.

Bij de voornaamste nationaliteiten staat **Roemenië** op de eerste plaats met **20.888** immigraties, oftewel **12%** van alle buitenlandse immigraties. Daarna volgen **Frankrijk (8%)**, **Oekraïne (8%)**, **Nederland (5%)**, **Spanje (4%)** en **Marokko (4%)**.

46% van de buitenlandse immigraties betreft **vrouwen**.

Dat aandeel varieert sterk volgens de herkomstregio van de immigranten.

Bij de personen afkomstig uit de **nieuwe EU-lidstaten** zijn **mannen** in de meerderheid. Bij de migratiebewegingen afkomstig van landen in **Oost-Azië** of **Latijns-Amerika en de Caraïben** vormen **vrouwen** dan weer de meerderheid.

30,2% van de buitenlandse immigranten is gevestigd in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, terwijl **16,4%** onder hen in de provincie Antwerpen verblijft.

De geïmmigreerde populatie is vaak hoofdzakelijk mannelijk, maar **Brussel-Hoofdstad (52,7%)**, **Antwerpen (52,6%)** en **Waals-Brabant (52,4%)** vertonen een iets kleiner aandeel mannen. De gemiddelde leeftijd van de immigranten blijft stabiel tussen de provincies, en varieert van **27,8 jaar (Namen)** tot **30,5 jaar (Limburg)**.

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2023

159.309 **eerste verblijfstitels** werden afgeleverd aan personen met een buitenlandse nationaliteit die in België verblijven. Dat aantal omvat ook personen die in België zijn geboren.

Tussen 2022 en 2023 is het aantal eerste verblijfstitels gedaald met 17%. Dat komt door de daling van het aantal immigraties van personen die het Russisch-Oekraïense conflict ontvluchten.

60.672 **eerste verblijfstitels** werden afgeleverd aan immigranten die **Unieburgers** zijn. Redenen die verband houden met een bezoldigde activiteit (50%) vormen het voornaamste verblijfsmotief voor deze groep, gevolgd door gezinsredenen (27%) en studieredenen (7%).

Voor immigranten die **derdelanders** zijn, werden er **78.380** **eerste verblijfstitels** afgeleverd, een stevige daling (-28%) ten opzichte van 2022. In 2022 en in 2023 werd een groot aantal eerste verblijfstitels afgeleverd in het kader van tijdelijke bescherming voor personen die het Russisch-Oekraïense conflict ontvluchten.

Bij **derdelanders** staan gezinsredenen op de eerste plaats in de lijst van motieven voor de afgifte (31%), gevolgd door tijdelijke bescherming (19%), internationale bescherming (13%), studieredenen (12%) en bezoldigde activiteiten (11%).

Statuutswijzigingen van derdelanders in 2023

4.357 wijzigingen van verblijfsstatuut bij derdelanders in 2023: in **61,7%** van de gevallen gaat het om **studenten** die een nieuwe verblijfstitel hebben gekregen, voornamelijk voor een **bezoldigde activiteit of voor gezinsredenen**.

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke openbare instelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Het verslag Migratie in cijfers en in rechten informeert elk jaar over de actualiteit van de migratiestromen en het eerbiedigen van de grondrechten van vreemdelingen.

Myria
Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel
T +32 (0)2 212 30 00
myria@myria.be

www.myria.be
@MyriaBe
@myria.be
www.facebook.com/MyriaBe
www.linkedin.com/company/myria-federal-migration-centre

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

V.U.: Koen Dewulf, Directeur van Myria - Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel - www.myria.be - myria@myria.be - juni 2025